

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

A tél előestéjén.

Az első hópelyhek látása mindenkor szomorú gondolatokat vált ki a gondolkozó ember lelkéből; s nem tölti el azzal e gyerekes örömmel, mellyel csak a gyermek tudja fogadni a tél első hírnökeit.

Ellenkezőleg. Az első gondolat: vajjon lesz-e a télen miből megélni, lesz-e mi mellett felmelegíteni, a hidegtől megémberegetett tagjaikat?

Csak ha azt tudjuk, akkor nézhetjük nyugodtan a fehér hírnökök hullását, akkor figyelhetjük rettegés nélkül az első hópelyhek rövid elmúlását.

Egyébként pedig megjelenik az emésztő gond: mi lesz velünk a tél zord napjain, mi lesz szeretteinkkel, s mi lesz azokkal, akik a sors mostohasága folytán velünk együtt arra vannak kárhoztatva, hogy remélhetik a — legjobbat, de a kenyér is, a tüzelő is csak reményeik fellegvárában léteznek.

Mert, ne szépitgessük a dolgot: szükséges időket élünk. Nem volt buza, nem volt munka. Ennek pedig máskor is az volt a következménye, vagy helyesebben a folytatása, hogy: nincs kenyér, nincs tüzevaló!

Hát most mit mondjunk! Máskor legalább ha nekünk nem volt, volt másnak, volt a második—harmadik megyebeli szomszédnak, s vagy az előző évek

feleslegéből, vagy a jövő reményéből beszerezhetjük azt, ami hiányzott.

De honnét szerezzük be most, mikor a tavalyi nagyon gyenge termés után az idén megint kerek egy millió méter-mázsával kevesebb buza termett a magyar földön, a készletek még a tavasszal elfogytak, s ami termett saját szükségletükre, a belső fogyasztásra is kevés.

Ezt a csomót oldják meg, nemzetgazdász urak!

Arra nézve adjatok tanácsot, hogyan huzzuk ki a telet, s mit tegyünk, hogy a jövőben hasonló helyzet elé ne kerüljünk!

Persze, hogy most drága a jótanács. Hisz így is, úgy is csak egyetlen megoldása van. At fogjuk tengődni, amint lehet. Most más ti sem tudtok mondani.

S hogy jövőre mit csináljunk?! Talán magatok is tudni szeretnétek!

Mert hogy sok a hiba, sok a baj, a gond, a csapás, tudja mindenki. Ezek okait is kutatja mindenki.

Egyik az oktalan erdőgazdálkodást okolja, másik az ősi gazdálkodási rendszerben, meg az ég tudja még mi másban keresik a bajok okait.

Egyik a fásítást, másik a műtrágyázást, harmadik a vámsorompók fellállítását ajánlja, sürgeti, mint amelyekből jövő boldogulásunk fakad.

Azt azonban valamennyien feledik, hogy a baj már sokkal mélyebben eresz-

tette gyökereit a magyar földre, sem-hogy jelszavakkal orvosolni és pedig gyökeresen orvosolni lehetne.

A Nagy-afföld, a magyar Kánaán csődöt mondott, „Európa éléstára“ a magyarnak sem éléstára többé. A föld eladósodott, népünk — most nem kutatjuk: miért — elszegényedett, tehát ha talpra akarjuk állítani, nem jelszavak és félintézkedések kellene.

A legelső volna a földet tehermentesíteni. Ehhez természetesen pénz kellene. De pénz kellene ahhoz is, hogy az ősi gazdálkodási rendszerről áttérhessünk a modern, kiadós gazdálkodási módra. De pénz kellene ahhoz is, hogy a további kizsákmányolástól meg bírjuk magunkat menteni. Sőt még arra is, hogy célszerű csatornázással egész vidékek terméshozamát biztosítsuk.

Szóval pénz, pénz és ismét a pénz az, mi többet érne minden jó tanácsnál, minden félintézkedésnél.

Ezt megszerezni azonban igen nehéz. A közmondás szerint a francia háború is azon akadt meg, hogy miután már háromszor sikerült pénzt teremteni, negyedszer már nem lehetett.

Pedig, hogy tenni kellene már végre, s a sokszor meddő közjogi viták helyett nem ártana ezekkel a kérdésekkel is foglalkozni, annyira átment a köztudatba, hogy azt bizonyítani is felesleges.

Annál inkább felesleges, mert min-

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

☛ **mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-,** ☛

20

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. **az igazgatóság.**

TÁRCA.

Ezer év múlva.

Irta: Claude Farrere.

Abban az időben, a 2412. esztendőben, a negyedik napon, a téli napfordulás után Baal Théza, a feketék királya, a csillagászok fejedelme és Áfrika protektora fogadta az ő khartumi csillagvizsgáló palotájában Hoang Tinek, a sárga királynak az analisták és filofózusok fejedelmének, Ázsia császárának, valamint Gáspárnak, a fehér királynak, a fizikusok fejedelmének, Európa diktátorának a kért látogatását.

A diplomaták két hónappal előbb gondosan és aprólékosan előkészítették a három felségnek, a planéta leghatalmasabbjainak eme találkozását, melyre minden népek, sárgák, feketék és fehérek nagy reményeket alapítottak; mert arról volt szó, hogy örökre lerombolhatatlanná tegyék a még ingadozó és ideiglenes békét, melyet a világ csak mintegy husz század óta élvezett.

Baal Théza tehát csillagászati palotájának legmagasabb terraszán, az alkonyat pompás órájában, az arannyal szegélyezett égbolt fénylő bibora alatt fogadta ünnepélyesen vendégeit s bevett szokás szerint legelőbb is kenyérrel, sóval és borral kínálta meg őket. És a három király vacsorált, miközben Khartum lakossága a palota köré seregelve, távoiról és örült az örök béke reményében.

Csakhamar éj váltotta fel a napot. Áfrikai világos, meleg éj volt. A leáldozó nap aranyos biborát csillagzati drágakövek követték, s a királyi lakomát misztérium és költészet fogta körül.

Amint a kölcsönös jó kívánságok ideje érkezett, a fekete király magasra emelte rubin serlegét s elsőnek szólalt meg házigazda minőségében:

— Testvéreim, mondta, büszke öröm rám nézve, hogy e kerek asztal köré gyűjthetem felségteket. E dicső nap emléke 10,000 évig fog élni.

A sárga király, ki aggastyán volt, emelt szót utána:

— Felségtek, mondta hévvel, ez a béke 10,000 évig fog élni. Feltámadhatna-e a háború a mi századunkban száz emberöltő tartó halottaiból? És beszélt tovább mértéktelenül magasztalva a jelen korszakot, a fiatal emberek szokása szerint.

— A bölcs királyok, ami eleink, alapították ez előtt 2412 évvel ezt a korszakot, emléknappal az analízis és a csillagászat legfontosabb problémája végleges megoldásának. És midőn ezt tették, megsemmisítették az utolsó vallásokat, melyek már úgy is gyökereiket veszítették s helyökben a Tudományt állították. Nem méltán elmondhatjuk-e, hogy e csodás napon a világ valósággal másodizben teremtett meg? Emlékezzenek vissza kegyesen felségtek az istenek, papok, demagógok és próféták barbár és majdnem bestiális időre; a babonák, a háborúk, a demokrácia, az anarkiák időre és mérlegeljék az örvényt, mely a jelenkort az átkozott sötétségek-től elválasztja! . . . A sajnálatra méltó emberiség az előítéletek, a tudatlanságok, az ál chimériák és az ál csodák halálos rengeteiben vergődött. De a tudós királyok, ami eleink, rettenetes

den évnél megcáfolhatatlanabban bizonyítják ezt szomorú közállapotaink, s ennek egyes szomorú tünetei: a folytonos elszegényedési processzus, a folyton fokozódó nyomor s a társadalmi, családi meg nem is tudom, miféle életben mutatkozó visszaságok, az erkölcsi züllés és a széthúzás azon tünetei, melyek már erősebben konszolidált népeknek is sirásói lettek.

Ilyen gondolatokat ébresztett bennünk a tél előestéjén lehullott első hó. Nem tudjuk, mások hogy voltak vele, miket gondoltak, s ha gondolkodtak, milyen következtetésekre jutottak, mi azonban már nem tudunk örülni a tél első hirnökének, mikor amerre csak nézünk, pusztulást látunk, s mikor a magyar földön éhen halhat a gazda és a munkás is egyaránt . . .

Lehet, hogy akadnak, akik ezt a képet, melyet az első hó kiváltotta gondolatainkból festettünk, hangulatképnek és tulsötétnek mondják — de ezek ne feledjék, hogy ezelőtt még csak tíz évvel senki sem gondolt arra, hogy a Kánaánról ezrével kell kivándorolnia a munkásnépnek, ha éhen halni nem akar, s hogy oda jutunk, hogy a nyomor és züllés szülte tolvajlások tömegének megokolására fel kell fedeznünk az örökölt lopási hajlamot, a azt nem kiirtandó gyomoknak, hanem beteges lelki állapotnak kell minősíteniük . . .

Korán házasodjunk.

A nőkérdés abban a mozgalomban nyilvánul meg, amely a nőket társadalmi és politikai szempontból a férfikkal egyenjogositani akarja. Ma a politikai életben a férfi játszsza a főszerepet, ő a

favágók lettek. Fejszéik kiirtották a rengeteget, fát fa után. Tragikus és gyilkos munka! Az emberiség nem akart felszabadítani. A népek visszavetették az igazságot s kétségbeesetten kapaszkodtak a hazugságba. A pápák leverése után a tribunok következtek. A mennyei paradicsom után a földi paradicsomot kellett kisöpreni az őrző képzelődésekből . . . A remény és a könyörület utópiái után az egyenlőség és testvériség utópiáit kellett visszavetni semmiségükbe. És a világ a tudományos hierarchiák szilárd alapjain ujan építve, logikusan és harmonikusan a futarak: Darwin, Spencer, Kong-Cső építészeti törvényei szerint, újra fellelte a közepes boldogságot, mely öröktestvéreim, lábaink előtt Khartum 300,000 háza ég a kivilágítás fényétől. Öt millió ember néz bennünket, öt millió felszabadított és önmegadó ember, felszabadított a hűvös alól és beletörődött a közepes boldogságba. Mik lennénk mi királyok és tudósok, ha ezek az emberek nem kapnák meg tudományunktól és királyságunktól az örök békét, melyet követelnek!

A fehér király fellelkesülve magasra emelte smaragd serlegét. A fekete király rubin serlegével a kezében állott elébe. A sárga király azonban mentegetőzött, hogy nem tud inni, mert ő öreg. És opál serlege töltve maradt.

Egy futó csillag hasította végig hirtelen az égboltot.

— Meteorok, mondta a csillagász király.

A bolygó csillag feltűnt a zenithen, lassan siklott tova a csillagzatok közt s az északi szemhatár felé szállt alá.

— Hová megy kérdezte a fizikus király.

— A föld felé, melyet bizonyosan surolni fog.

A filozófus király hallgatott.

— Hasonló ütődés esetén, jegyezte meg a fehér király, nem lehet katasztrófától tartani?

— Meglehet, hogy lesz felelte a fekete király.

A csillag eltűnt.

szerző fél is és sok foglalkozási ág egyáltalán nem nyílt még meg a nők előtt.

A szocializmus természetesen az ugynevezett teljes szabadítás híve. A nő minden tekintetben egyenrangú legyen a férfivel; a házasság megszűnjék, sőt — miután a nő szerző fél lesz — nemi szempontból is felszabadul s így eljutunk a szabad szerelemhez, az igazi helyes egybekelési formához.

Ezt akarja a szocializmus . . . Lássuk e nézet helytelenségét.

A nő csak a vad népeknél képez alárendelt személyt, kulturországok férfiai mindig élettársat láttak benne. Agörögöknél a kulturától sem zárták el a nőket; ma se. Csak a hivatása már a férfinak s nőnek. Ez pedig fiziológiai, élettani, másképp testi szervezetében rejlik. Szervezetileg a nő gyöngébb a férfinál, továbbá főrendeltsége az anyaság. Lelkileg is más a két nem. A nő jellemvonása a gyöngédség, a férfié az erő. Az anyaság a nőnél akadályt alkotna sok foglalkozásnál s e foglalkozás ismét az otthon gondolkozásánál. Ez utóbbi pedig a női nemmel járó lényeg, mert az abból folyó munka: az otthon. A nőnél a szív, a férfinél az ész dominál. Ez nevelésénél is figyelembe veendő, azért más volt a férfi nevelése is. Itt az otthon, amott a külvilág harca. A nő testileg, lelkileg nem férfi, tehát foglalkozása sem lehet a férfié.

Elismerjük, hogy miután a férfi a szerző fél, sok tekintetben függő viszonyban áll a férfivel szemben. A függés azonban, mint említettük, nem rabszolgai.

A létért folyó küzdelemben a győzelem a férfi részén volt, innen van az is, hogy a nő erkölcsileg is szigorubb elbírálás alá esik, mint a férfi ballépései. Ezt a már említett függő viszony teremtette. Az erősebb nem a férfi, úgy al-

kotta a törvényeket, hogy azok inkább nekik kedvezzenek. Mindamelllett a nő a társadalomban jobban kitüntetett tárgy, mint a férfi. A férfiak előzékenyek iránta, udvarolnak, teszik a szépet neki. Ennek csirája ismét a nemi csalogatásban rejlik, ahogy Darwin kifejtette.

Midőn a nő előtt minden foglalkozási ágat megnyitni akarnak, némileg felszabadítják s ez a család felbomlására vezet. Nos és ez az egész emberség veszélye lenne. Eldurvulna, mert a családban fejlődnek ki a legnemesebb érzelmek. A nő pedig veszít értékéből, ha erkölcsileg egyformán bíráló el a férfivel. A szigorubb erkölcsi mérték a nő nem lényéhez mért.

A szabad szerelem káros veszedelem volna, mert prostitúció kérdésével ezel úgy sem oldanók meg. Itt a korai házasság segít, amely elérheti gazdasági s tanulmányi új alakulatokkal, amelyek azonban korántsem kell hogy szocialista elmék alapján induló alakulatok legyenek.

A nő előtt a tudás csarnokai nyílnak meg! Ezt valljuk mi is, de nem életpályák érdekében. Csak férjhez nem ment lányok számára nyílnak meg a női nemmel összeegyeztethető — miután itt családfenntartásról szó sincs — kisebb életpályák.

Ez a szerény nézetünk a nőkérdésről, amellyel röviden akartuk a szocializmus kérdéseit e téren megvilágítani.

Ujdonságok.

— **A piaci és vásári helypénzszedési jogot** tegnap délelőtt árverezte el az előjáróság. Szokatlan érdeklődés mellett folyt le az árverés. Árvereztek: Korom Gáspár, Keresztes Ferencz, Löwy Gyula, Csorba

— Az ön csillagászai, kérdezte a fehér király, meg tudják határozni a földnek azt a pontját, melyet a futó csillag érinteni fog?

— Meg, mondta Baal Théza.

Ujjával megérintette egy csöngettyű gombját. — A palota kinematográfjai bizonyára lefényképezték a meteorok fényes vonalát, melynek a kiszámítása könnyű. Felséged kíváncsisága legott ki lesz elégitve.

Abban a pillanatban két titkár sietett elő és térdre borulva egy leírt lapot nyújtottak oda elefáncsont-tálcán a felségnek. Aal Théré kezébe vette a lapot s oda nyújtotta Európa diktátorának.

— A meteorok, olvasta a diktátor, az északi hosszúság 31°40' és a keleti szélesség 20°18', fokára esett.

— A khartumi délkörön, egészítette ki az afrikai király, egészen közel Jeruzsálemhez, Judeában.

Ázsia császára erre megszólalt:

— Felségtek, mondta, ez a meteorok minden valószínűség szerint népes tartományban esett le, királyi kötelességünk azt parancsolja, hogy ne hagyjuk magukra a váratlan csapás által sújtott népeket. Minisztereink holnap megteszik a méltányosság által diktált intézkedéseket. De miért ne mennék mi magunk is mindjárt ma este a katasztrófa színhelyére s ne nyugtatnók meg személyesen királyi jelenlétünk által a megrémült lakosságot?

— Ha felségednek tetszik, nekem tetszik, mondta Afrika protektora.

— Repülő gépeim rendelkezésükre állanak felségteknek, mondta Hoang-Ti.

Rámutatott a palota fölött lebegő légi hajórajra, mely tengerek és hegysek fötött ide hozta őt kínai fővárosából.

*

Gyorsabban mint a kilőtt ágyugolyó röptek a gépek észak felé.

Nem megyünk egész Jeruzsálemig, mondta a sárga király. Ime, itt vannak Kisázsia térké-

pei: a meteorok egy Betlehem nevű délibb galilei falura esett.

A repülő gépek pár perc múlva földre szálltak.

A tízes meteorok olyan nagy erővel sújtotta a földet, hogy nagyon mélyen hatolt bele. És az átfurt föld felpuffadt, majd bezárult a különös lövedék mögött. Ugy, hogy semmi nyoma nem látszott a tűneménynek a föld sajátságos felturásán kívül azon a helyen, ahol lecsapódott a csodás csillag, mint a nép mondta. Egy ház állott ott. Nem maradt belőle semmi, egy elszigetelve állott melléképület, az istállót kivéve. Ebben az istállóban egy koldus család, apa, anya és egy ujszülött csecsemő semmit sem szenvedett a katasztrófától.

A három király az istállóba ment. Parasztok és pásztorok sereglettek oda össze-vissza csodát kiabálva. Azonban mindnyájan félre huzódtak a királyok előtt, kik öröktől megelőzve tartottak oda.

— Mit ordítanak ezek az emberek? kérdezte Gáspár király.

— Csodálkoznak, hogy a kis gyermeknek semmi baja nem lett, magyarázta a sárga király, ki Ázsia minden nyelvét beszélte.

— Nagy csoda, valóban! mondta gunyosan Baal Théza. A házra esett meteorok nem zuzhatta össze az istállót! . . .

Közeledtek a csecsemőhöz, ki aludt az anyja ölében. Künn hó fődte a galilei hegyeket. S az alvó gyermek reszketett.

— Hideg van, mondta a fekete király.

— Térjünk vissza, mondta a fehér király.

A mint kifelé indultak, a sárga király szánakozva kikapcsolta hermelin palástját s a reszkető csecsemőre dobta . . .

Aztán követte társait. És mosolygott, mert eszébe jutottak a Gáspár király felséges szavai és mögötte hallotta a néptől, hogy a három király ajándékot hozott a csillag által megkímélt gyermeknek s hogy következképpen ennek a gyermeknek istennek kell lenni.

Pál, Gacsári Kis Mihály és Seres Lajos. 1400 korona volt az eddigi évi haszonbér. Most 1500 korona volt a kikiáltási ár s két óráig tartó árverés után Seres Lajos maradt a legtöbbet: 2105 koronát ígérő. — Ötven százalékot tesz ki tehát a javadalom emelkedése, amelyre még nem régen alig akadt bérlő. Mutatja e körülmény a helyi piac nem megvetendő fejlődését s intő példát szolgál arra, hogy a céltudatos befektetések — ezuttal a piactér nagyrészének kikövezése — rendszerint hálás kamattal fizetnek. Kívánatos volna, hogy a piactérnek ez évben megrekedt kövezése jövő évben úgy a piactéren magán, mint a vásártér piactérnek foglalt részén befejeztessék. Födözetet talál e munkákra a község immár a többlet haszonbérben. A piac látogatottságát a kisteleki ut műuttá fejlesztése kétségkívül nagyban elősegítette, de egy 10,000 lakosságú község — mint ma Mindszent — ha vásár- és piactereit a kor kívánalmainak megfelelőleg berendezzi, bizonyára nagy forrását nyitja meg fejlődésének.

— Halálozás. Vidovich József magánzó, boldogult Vidovich Antal főszolgabíró testvéröccse, aki csak nemrégiben telepedett meg községünkben, a múlt vasárnap délután 72 éves korában hirtelen meghalt. Az igen rokonszenves, nagy tiszteletnek örvendő öreg ur halálhíre őszinte részvétet keltett mindenhol, ahol csak ismerték. Temetése e hó 9-én ment végbe, nagy részvét mellett. Nyugodjék békében!

— **Közgyám-választás.** A Farkas Ferenc közgyám lemondásával megüresedett közgyámi állást tegnap töltötte be a közgyűlés. Mint lapunk múlt számában megírtuk, négyen adták be a pályázatukat a főszolgabírói hivatalhoz. A közgyűlés mind a négy pályázót jelölte. Közfelkiáltás útján Pölös Mihály lett megválasztva, akiben bizonyára hasznos munkát kapott a község. Egyetlen hang volt csupán ellene, jó Bárkai bátyánk szava, aki Vajda Gyurát pártolta, mint jó szomszédját. Az elnöklő Tary István főszolgabíró Pölös Mihályt jelentette ki megválasztottnak. Egyébként a választás aktusa a legcsekélyebb zaj nélkül, mondhatni kedélyesen folyt le. Így kellene mindig választani. Különben a nyugodt választást előre mutatta már azon körülmény is, hogy egyetlen özvegyi meghaltalmazás sem lett kiállítva.

— **Tűzoltók zárógyakorlata.** Múlt vasárnap délután tartották meg tűzoltóink évi zárógyakorlatukat. A gyakorlat első része a Pallavicini-téren lett bemutatva, második része pedig a Nagy Testvérek-féle gőzmalomnál nyert befejezést. A piactéren mutatták be tűzoltóink a fecskendő- és létrakezelés körül elsajátított ügyességüket, iskola- és gyorszerelésükkel és az „Optimus“ elnevezésű, minden pillanatban működésbe hozható, belső tüznél kiválóan alkalmas oltókészülék kezelését. A piactéren elvégzett gyakorlat után tűzoltóink bevonultak a község háza udvarában elhelyezett szertárhoz, ahonnan adott jelre gyorskivonulást rendeztek a piros zászlóval jelzett gőzmalomhoz, taktikai támadást intézve ellene vizsugárral, élet- és önmentéssel. A bemutatott gyakorlatok igen jól sikerültek és a nagyszámú egybegyűlt község mindvégig érdeklődéssel szemlélte a tűzoltói mutatóanyagokat, illetve gyakorlatozást. Tűzoltóink magatartása példászerű volt s a gyakorlatokat oly lelkesedéssel végezték, amilyen lelkesedést csak az igazi hivatás iránti szeretet képes ébreszteni. Az egyet-

vezetősége részéről megjelentek: Koncz Lajos elnök, Tary István tb. főparancsnok, Wimmer Károly, Veres Sándor és Antal András választmányi illetve parancsnoksági tagok. A megjelent vezetőség részéről Koncz Lajos elnök szép szavakban mondott köszönetet Vitos János parancsnok és Lipták Jenő vezénylő tiszteknek a gyakorlat sikeres lefolyásáért, felkérve a parancsnokot, elismerésüknek a működő tagok előtt való tolmácsolására. Ugy a vezetőség fokozott ambíciója, mint a község tapasztalt meleg érdeklődése azon reményre jogosít föl bennünket, hogy az önzetlen polgári kötelesség s a humanitás jegyében született intézményünk nem fog letérni a fejlődés útjáról.

— **A hetibetét üzenet** harmadik csoportját nyitja meg 1910. év január 1-én a mindszei nagy takarékpénztár fogadta közönségünk. Bár ez évben népünk szokatlan pénzszegény, mégis hisszük, hogy ezen harmadik ciklus részbetétei nemkevésbé lesznek keresettek. A ciklus 6 évre alakul, a hetibetét részvényenkint 20 fillér, beíratási díj egyszersmindenkorra 50 fillér részletenkint. — Minden résztvevő heti befizetése után fél évenként tőkésítendő 5 százalékos évi kamatot kap. A tőkekamat-adót a Mindszei Takarékpénztár sajátjából fizeti. — Mindebből látható, hogy az életbe léptetett hetibetét-üzlet a legjobb s legalkalmasabb elhelyezést biztosítja. Heti részbetétek jegyezhetőek a nagytakarék hivatalos helyiségében bármikor, azonkívül a takarékpénztár által kibocsátott aláírási ivenek, melyek a következő uraknál lettek elhelyezve: Büchler Gábor, Hám János, Tábit Lukács, Koncz Lajos, Stern Salamon, Keresztes Ferenc, Grüner Géza, Schwartz Lipót, Keresztes Nagy Sándor, Keresztes Áron, Páncél Károly, Wimmer Béla, Kaciba Imre, dr. Albertényi Adolf, Vedres István, dr. Szóhl Lipót, Lantos Mihály, Tormássy Miklós, Zántó Kálmán, Goldner Ödön, Horváth Antal, Wimmer Károly, Antal András, Pölös József. A közelebbi föltételek iránt készségesen nyújt fölvilágosítást úgy minden ivtató, mint a takarékpénztár tisztviselői kara.

— **Katalin-bál.** A téli vigasságok beköszöntője, a Katalin-bál, melyet az iparosok és kereskedők köre hagyományos szokás szerint minden évben megtart, a mulatni és táncolni szerető fiatalság nem kis öröme — ez évben sem marad el. Tegnap este határozta el a kör választmánya, hogy a kedélyesnek ígérkező bálát újfönt megtartja, még pedig e hó 27-én, vagyis szombathoz egy hétre. Bővebb értesítést a napokban kibocsátott meghívók fognak adni.

— **A Tűzoltószövetség közgyűlése.** A nemrégiben megalakult Csongrád megyei Tűzoltószövetség első közgyűlését Szentesen tartotta meg, dr. Cicatricis Lajos elnöklő alatt. Több fontos tűzrendészeti ügy elintézésével vármegyénk közigazgatási járásai szerint, tűzrendészeti járásokra osztott, a tűz okozta károk hathatósabb és egyöntetűbb védelmének előkészítése és szervezése céljából. A szövetség vezetősége a következőképp alakult meg: elnök: Cicatricis Lajos alispán; alelnök: Tolnaffy Béla (Kistelek); ügyvezető alelnök és várm. tűzfelügyelő: Szakál János (Szeged); titkár: dr. Kövér Gyula (Szentes); jegyző: Lipták Jenő (Mindszent); pénztárnok: Szabó Sándor (Szeged); ügyész: dr. Vedres Andor (Kistelek); — Tűzfelügyelők a Tiszáninnen járásban Bücher Jakab (Szeged); a tiszántúli járásban Vitos János (Mindszent); a csongrádi járásban Gyánti Imre (Csongrád). Választmányi tagok: Greskovics Lajos (Kistelek), Singer Rudolf (Horgos), Robasinszki József (Csongrád), Molnár István (Sándorfalva).

— **Irni és olvasni nem tudók ingyenes oktatása.** A mindszei m. kir. állami elemi népiskolák tanítótestülete az irni-olvasni nem tudó analfabéták részére a folyó 1909—1910. tanév december, január, február és március havában, hetenkint 4 napon, úgy mint: hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken két-két órán át (esti 5 órától 7 óráig) tanfolyamot rendez. Ezen tanfolyamra felvétetnek 24 éves és ezen koron felüli férfiak. Az oktatás tárgya: az olvasás

és írás, valamint a számadásban, az ezres számköz négy alapműveletében, az elemi képzettség elsajátítása. A tanfolyam befejezésekor a tanulók vizsgálatot tesznek s előmenetelükről a vezető tanító és a királyi tanfelügyelő aláírásával ellátott bizonyítványt nyernek. A tanfolyam teljesen díjmentes, sőt a résztvevők a szükséges tankönyvet és írószereket is ingyen kapják. A tanfolyamra jelentkezni lehet november hó 15-étől kezdve november hó 30-áig az állami iskolák igazgatóságánál, a külterületen (tanyán) pedig az illető tanyai tanítónál.

— **Tisztelt olvasóink!** Bizonyára szívesen fognak megismerkedni a „SCOTT-féle EMULSIÓ-val, mely általános ismert háziszser. vagyis csukamájolaj, csak hogy az utóbbit teljesen jó ízű és könnyen emészthető formában nyújtja. Gyermekek különös előszeretettel veszik be a „SCOTT-féle FMULSIÓ-t, mert jól ízlik. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Erdővágás.** Tegnap hirdette meg a Pallavicini uradalom mérnöki hivatala, hogy e hó 22-én megkezdik a Tisza-jobbparti erdőben a favágást, azzal a hozzáadással, hogy akik abban részt óhajtanak venni, jelentkezzenek az erdő felügyeletével megbízott egyes gátőrknél, bezárólag e hó 18-áig. Ajánljuk az alkalmat lakosságunk azon rétegének figyelmébe, amely évi tűzrevalóját az uradalmi erdőkből szokta munkája árán beszerezni. Ugyanekkor kezdik meg a rőzsevágást az ányási aközögi holt Tiszákban. A vágni szándékozók erre is jelentkezzenek Szabó Gáspár gátőrnél és Gémes Pál erdőőrnel, szintén folyó hó 18-áig. Kasvessző szedhető ugyancsak az erdővágás megkezdéseig.

— **Népies előadások.** A mindszei állami elemi iskolák tanítótestülete a téli hónapokban (december, január és februárban) minden vasárnap délután 3—4 óráig az állami fiúiskolában történelmi, valláserkölcsi tárgyú, avagy gazdasági ismeretekről szóló népies előadást rendez. Az előadás tárgyát lapunkban időről-időre közölni fogjuk.

— **A főváros legszebb kávéháza.** A Rákóczy-ut 20. sz. alatt megnyitott Osztende kávéháznak valóban impozáns berendezése van. Köröskörül valódi velencei tükrök, pazar raffineriával készült csillárok, Angolországból hozott valódi majolika betéti asztalok, valamint több elkülönített kényelmes páholy, melyekből az óriási terjedelmű kávéház áttekinthető. A vidéki község igényeit a legnagyobb mértékben kielégítendő, már a kora reggeli órákban kitűnő reggeli kapható, mely áll: kávé, vagy tea, vagy csokoládéból, vajjal és egy üveg mézzel szervírozva, melyből tetszésszerű mennyiség használható. Egy ilyen reggeli 25 krajcár. A kávéházban esténként az országos híri Debreceni Magyar Imre cigányprimás hangversenyez.

A legmakacsabb köhögés

egy fiataloknál, mint öregeknél valamint egyéb mellbántalmak, gyorsan megenyhülnek a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

által. Néhány kevés adag teljes megelégedésére fogja ezt Önnek is bebizonyítani.

A Scott-féle EMULSIÓ

utólérhetetlen hatása alkatrészeinek világhírű tisztaságán és erején alapszik, és a SCOTT-féle tökéletesített eljárás által az a leggyengébb gyomorra nézve is megemészthetővé tétetik.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszertárban.

és szórakoztatja a műértő közönséget. Csak rövid ideje, hogy e kávéház fenn áll, már is a fővárosba jövő vidéki közönség legkedveltebb találkozó helye. A helybeli közönség is, ha Budapestre megy, ezt a kávéházat keresi fel és itt találkoznak ismerőseikkel.

— Ifjúsági előadás Szegváron. A szegvári állami elemi iskolák tanulói, az igazgatóság rendezésével, e hó 21-én jótékonycélu ifjúsági előadást tartanak. A műsor igen ügyesen van összeállítva. Szinre kerül Rudnyánszkynek „A kandalló titka“ c. egyfelvonás színműve és Gál Mózesnek „Luca napján“ c. vígjátéka. A színelőadások közei szavak, élőképek, népdal-egyveleg stb. töltik ki. A mindenképen sikerültnek ígérkező ifjúsági előadás a Katholikus Körben lesz megtartva.

— A hölgyközönség figyelmébe. Női kalapokat gyönyörűen, az utolsó fővárosi divat szerint és olcsón alakít, diszit: Friedrich Mariska, Budapest, VI. Vörösmarty-u. 75. Elegendő a régi kalapok beküldése, pár magyarázó sor kíséretében. Levélbeli kérdésközlésre díjlanul válaszol.

Apró komédiák.

Muszáj volt megütni.

Bíró: Hát aztán miért ütötte meg a csárdában a panaszoszt?

A vádlott: Mert muszáj volt.

Bíró: Hát mi az a muszáj?

Vádlott: Hát olyat mondott, hogy muszáj volt megütni.

Bíró: Olyant nem lehet mondani, hogy azért le kellene ütni egy embert. Ha megsértette magát, maga jöhetett volna panasza. Hát megsértette magát?

Vádlott: Nem a!

Bíró: Hát akkor mit mondhatott olyat, hogy azért a fejére kellett ütni?

Vádlott: Hát kéröm alássan, éppen azt mondta, hogy ki a legény, üssön a — fejemre.

Jó barátok.

A járásbírósnál sokszor vannak derült esetek. Ez is egy a javából.

A járásbíró előtt megjelenik az alperes és felperes. Jó barátok voltak, de valamin nagyon összezördültek és a civakodás hevében jól ellátták egymást mindenféle titulusokkal. A bíróság városzobájában találkoznak.

— No látod, te majom! — így szól a vádlott a panaszoszhoz — panasza szaladsz a bírósághoz! Szégyeld magad, te viziló! Hát már a jó barátaiddal is így bász, te cimeres állat! Kötnének fel! Megérdemelnéd.

A panaszosz szólni akar, de nyílik a bíró ajtaja és a pörösködők belépnek.

— Fentartja a vádat? — kérdi a bíró a panaszoszt.

— Tekintetes járásbíró! — szól erre a panaszosz — a vádlott, akihez tizenkét évi barátság köt, néhány perccel előbb egy-két jó szóval megengesztelt, tehát a panaszt visszavonom.

Művelt kocsis.

A fővárosban szolgált egy ideig Nagy Józsiás és hogy hazakerült a falujába, előkelően szeretett beszélni.

Egyszer fuvarba vitte a felső p... i tanítót és a jegyzőt. De csak bandukolva haladtak előre. Végre a tanító megszokja a dolgot s rászól Nagy uramra:

— Ejnye, Nagy uram, nem mehetnék jobban?

— Haj, édes tanító uram — feleli a fuvaros — a sárga csak eleget indítványozna, de ez a gyehennára való szürke nem fogalmaz sehogy.

Nyílt-tér.

E rovatban közltekért aláíróit terheli a felelősség.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik felejtethetetlen drága férjem: **Vidovich József** végtisztességtételénél megjelentek és részvétüknek bármi módon is kifejezést adva, mérheteretlen fájdalommat enyhíteni törekedtek, fogadják ez-uton hálás köszönetemet.

Mindszent, 1909. október 11.

özv. Vidovich Józsefné
és családja.

Plissirozás!

A mélyentisztelt varrónők szíves figyelmét fölhívom, hogy **plissirozni bárkit megtanítok**, a legújabb módszer szerint. Az esetben, ha több jelentkező akad, a tandíj nagyon mérsékelt lesz. Tisztelettel **Apró Balászné** varrónő és plissirozó.

Eladó ház és kovácsműhely.

Tisza-utca 317. sz. a. levő házam, jól felszerelt kovács-műhellyel együtt, elköltözés miatt, sürgősen eladó. Alku köthető Hevesi Pál tulajdonos kovácsmesterrel Mindszentben. 3—3

A Nagy Gábor-féle

Delaware szőlőfaj

az egyedüli, melynek termesztéséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánik vele, aki soha szőlőtvet nem kezelt. Minden szállítmányhoz utasi és mellékeltetik ingyen és ebből ki nézheti mindenki, hogy miként ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és fel-

kötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell, nem árt ennek a főlkszer és bimbója, vesszője télben soha el nem fagy. Holdanként átlag 35 hektoliter terem s egy bimbójából 3—4 fűrt fejlődik. Valódi bőtermő legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összetévesztetni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajjal, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor-féle Delaware-szőlő olyan bort ad mint az aszu, édes és erős, igen kellemes zamatu és kélszer annyira kel el, mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinek küldök 1 koronáért. A Delaware-szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról, lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos, Kóly posta, tavirda és távbeszélő állomás. Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

Jó eredmény

érthető el a mi lapunkban leközlött hirdetések által! Mert hirdetés a vére minden üzleti életnek. A korral lépést tartó iparos vagy kereskedő csak úgy tud boldogulni, ha feltűnő hirdetéssel vagy csinos kivitelű **nyomtatvánnyal**

főlébreszti a vevőközönség figyelmét. Sokkal jobb vásárt csinál az ilyen iparos vagy kereskedő, aki néhány koronát áldoz a reklámra, mint a maradi üzletember, aki nem tudja, hogy pénz és nyomdafesték kormányozza a világot! A törekvő gazda is hamarabb célhoz jut egy hirdetés által, ha földet, házat akar venni, vagy eladni, mert lapunkat nemcsak a járás, de a vármegye minden községében, városában olvassák. Hirdetéseket mindenkor igen **jutányos árszámítás** mellett közlünk, ami által bő alkalma nyílik ugy az iparosoknak és kereskedőknek valamint a gazdaközönségnek olcsó és biztos közvetítő módhoz fordulni. Tessék egy próbát tenni! Rendes előfizetők árkedvezményben részesülnek!

Szerelmes ifjak és leányok!

ha egymásközt levelet váltanak, mindig arra törek-szenek, hogy a kapott szép levélre még szebbet küldjenek ugy belső tartalom, mint külső csin tekintetében. Sokszor aztán nagy gondot okoz az ilyen finom kis levélkének beszerzése, mert a bohó szerelmes nem tudja, hogy hol lehet azokat olcsó pénzen megvásárolni. Pedig hát az nagyon egyszerű dolog, mert teljesen berendezett papirkereskedésben **mindenféle szebbnél-szebb és divatosnál-divatosabb levélpapírok kaphatók, a képzelhető legnagyobb választékban és igen olcsó árakon. Folyton a legszebb ujdonságok!**

Szerelmi levelezőkönyv, mely elősegíti a szép levelek megírását, mintegy 100 levélmintát tartalmaz, 60 fillér

Minden gazdaasszonynak sok jó tanácsot ad és nálam 80 fillérért beszerezhető a diszes kötésű **Nagy szakácskönyv**

Mindenféle papíráruk, írószerek, üzleti könyvek nagy raktára

Horváth Antal könyv, papír-, író- és rajzszerkereskedése **Mindszentben**